

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az állatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyesljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak:
 Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.
 Egyes szám ára 5 kr.

Felölős szerkesztő és tulajdonos:
 Németh Ödön.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
 Szerkesztőség: Szent-István-utca 3.
 Kiadóhivatal: Számmér Imre könyvnyomdája.

A „Fejérmegyei Napló“ olvasó közönségéhez!

Mikor öt évvel ezelőtt a katolikus érdekek előmozdítására, támogatva a vármegeye katolikus közönsége által, megindítottuk a „Fejérmegyei Napló“-t, nagy szolgálatot véltünk tenni a lap indításával nem csak a katolikus ügynek, de magának Fejérmegyének és Székesfejevári városának is.

A lefolyt öt év után ma megválnok az általunk indított s mindez ideig irányított laptól. Megválnok pedig azzal a megelégedett öntudattal, hogy fáradságos munka után e lapot erőssé tettük, további főállását biztosítottuk s így a katolikus érdekeknek hosszú időkre megbízható, becsületes organumot alapítottunk.

A „Fejérmegyei Napló“ ugyanis a jövőben is az lesz a mi eddig volt, mert a lap új tulajdonosa, Németh Ödön ur elvei és meggyőződései teljesen azonosak, a Fejérmegyei Napló eddigi irányával. Éppen azért, mert személyében, szilárd meggyőződésén alapuló elveiben a legnagyobb biztosítékot láttunk ez iránt, azért tettük le a lap további sorsát az ő kezébe, remélve hogy az ő ernyedetlen szorgalma, kitartása

és megalkuvást nem ismerő jelleme csak jótékony hatással lesz a lap további fejlődésére.

Éppen azért, midőn bucsut mondunk lapunk olvasó közönségének, kérjük mindazokat, a kik eddig lapunk irányában jóindulattal viseltettek, hogy ezt a jóindulatot tartsák meg továbbra is a lap irányában és támogassák az új tulajdonost éppen azzal a lelkesedéssel, a melylyel bennünket támogattak.

Németh Ödön szerkesztő urnak pedig, a midőn a közös munkában eltöltött két év sikereiért köszönetet mondunk, egyuttal szerencsét kívánunk neki új vállalkozásához s kérjük, tartson meg bennünket jó emlékezésben, valamint mi is minden alkalommal szívesen fogunk visszaemlékezni arra az időre, a midőn e lap keretében a közérdek előmozdítására együttesen munkálkodtunk. Székesfejevártól, 1898. évi július 2-án.

A „Fejérmegyei Napló“ felügyelő bizottsága.

Olvasóinkhoz!

Két évvel ezelőtt, midőn a „Fejérmegyei Napló“ felügyelő bizottságának meghívására Székesfejevárra jöttem s e lap szerkesztését átvettem, éppen nem gon-

doltam, hogy valamikor állandóan itt fogok megtelepedni. Az isteni gondviselés azonban maradásra birt és én lemondtam arról, hogy a fővárosba visszatérjek.

Ilyen körülmények között ért a „Fejérmegyei Napló“ felügyelő bizottságának a lap átvételére vonatkozó megítéssel bizalma, a mely éppen Székesfejevárra érkezésem második évfordulóján befejezett ténynyé lett.

A mikor a lapot tulajdonomba veszem, nem adok programot, miután az én programom változatlanul az marad, a melyet érvényesíttem e lap keretében a lefolyt két év alatt. Lehet, hogy egyeseknek nem tetsző az én hirlapirói működésem s vannak, a kik gyűlölködéssel gondolnak az én munkálkodásomra. Ezt azonban egészen természetesen tartom, mert hiszen, a midőn a közérdeket és az igazságot szolgáljuk tollunkkal, több ellenséget szerzünk mint jó barátot. Értem én azok nehezeltését, a kiket egyik-másik ügyből kifolyólag meg kellett támadnom, de ezt megakadályoznom nem lehetett. A mikor valamely édeket megvédtünk, okvetlenül valamely más érdekét meg kell támadnunk.

Ez a körülmény természetesen nem a legkívánatosabbá teszi a hirlapirói működést, de viszont nem is ok arra, hogy jobb meggyőződésünk elhallgatásával, kételességünk lelkiismeretes teljesítésének elmulasztásával magunknak barátokat szerezzünk. Nincs is szándékom letérni az eddig járt

Büntetés.

Irta: Füzy Antal.

Uram, te adsz virágot a tavasznak,
 A fény, az áldás mind téled vagyon,
 A te örök szerelmed csókja fénylik
 A kis fűszálon ringó harmaton;
 Te vagy Uram, az irgalom forrása,
 Te éltetők, oltalmazók nekünk,
 Mi lesz belőlünk, a föld porszeméből,
 Ha elfordulsz, ha nem maradsz velünk?

Hozzad kiált föl a szívek keserve:
 Oh, mely súlyos te büntető kezéd!
 Hogy megismer hatalmad fonságában
 A gyarló féreg, a ki vétkezett!
 A fájdalom hogy megtöri a térdet,
 Mely meghajolni addig nem akart,
 Míg nem ismeré a rombolásban,
 Mely mindig áldott, örízett — a kart!

Az ért kalász aranyseme kihullott,
 A büsake cser tövében megtörött,
 Hogy megsuhant villáma ostorodnak
 A napfényt, nyíló határ fölött...
 Hogy elsöpört mindent a föld sáínéről,
 A hol csak egy kis életet talált,
 A kis madárnak összetörte fészakét,
 Hogy az is elfelejtse vig dalát!

A pusztulás, az elmulásnak képe
 Borult sötéten a mezőkre im,
 S ki dolgozott, megszadt a tavasszal
 Zokogva sir vesztett reményein.
 Megdőlvé, összerontva a barázdát,
 Itéted a merre átvonult,
 S mit áldó jókedvedben megnöveltél,
 A bő kenyér most mind a sárba hullt.

A vízözön, a bűnök büntetése
 A te lehelletedre támadott,
 De szolgálodat, a jámbor patriárkát,
 Mert há maradt, megöltalmastad ott;
 S hogy el ne vesszen egy, kit alkotál te,
 Bár nem hajolt prófétáid után
 Az emberért, ki annyit vétkezett,
 Fiadnak vére hullt a Golgotán!

Megérdemeltük szörnyű büntetésed,
 Hiszen sokat vétettünk ellened,
 De hogy betelt a gyötrelemnek kelyhe,
 Mutasd te nagy, örök kegyelmedet!
 Kit megsebsél, csak téled várhat enyhét,
 Mit elvétél, te visszaadhatsz, —
 Fordulj felénk bocsánat Istene,
 Ki a sírokat megvigasztalod!

A szocializmus.

Megnyitó beszéd, melyet a székesfehérvári róm. kath. egyházmegyei tanítói közgyűlésen tartott Mayer Károly kánonok, tanfelügyelő 1898. június 30-án a vármegeyház dísztermében.

Dicséretessék a Jézus Krisztus!
 Tisztelt Közgyűlés!

A legelső szó, melyet önközű intézek, az én legzavélyesebb üdvözlétem szava legyen. Szívéliesen üdvözlöm önöket T. Uram, két czimen is, úgy is, mint a székesfehérvári egyházmegyei tanító-testület egyesületének elnöke, s úgy is mint egyházmegyei tanfelügyelő; mint ezen nagybecsült testület elnöke: a viszontlátás örömeinek kifejezésével és azon édes reménnyel, hogy közös és tisztelet szeretőtől átlengett tárgyalásunkkal, fontos egyleti érdekeink előbbre vitelén fogunk ismét fáradozni; mint egyházmegyei tanfelügyelő pedig még nagyobb, sőt hálával teit szívvél üdvözlöm önöket, mert megvagyok arról győződve, amint ezt a hozzám beérkezett jelentések is igazolják: hogy önök T. Tanító Uram! egy becsülettel betöltött iskolai évnek fáradozásai és hazafias működésük által ezen legzavélyesebb üdvözlétem jogosan igényt is tarthattak. (Köszönjük.)

Hazafiasnak mondottam T. Uram! önközű működését és méltán, mert az a kath. tanító, ki a kath. egyház szellemében munkál, avval a leghazafiasabb szellemben munkál, amint ezt már tavál voltam szerencsés kiemelhetni; hangalyoztam e szót továbbá azért is, mert ha valaha bizonyára ma van szüksége egyházunknak és

Mai lapunk 8 oldal.

utról, nem térnek le róla még az esetben sem, ha tudnám, hogy a nagyközönség érdekében folytatott harcokban egyedül maradnék. Nem térnek le róla, mert tudom, hogy hivatásom lelkiismeretes betöltése parancsolóan kényszerít ez uton maradnom s hogy el fog jönni még az idő, a mikor a dolgok higgadtabb, elfogulatlanabb bírálatához jut a város közönsége, s akkor mindenki, az események is, — teljesen igazolni fogják az én álláspontomat.

A lap átvételével, ha annak irányában változást nem is teszek, de egynemely újítással a lap értékét emelni óhajtom. Mindene kelőtt a Fejermegyei Napló is, úgy mint a másik két helybeli lap ezentul hertenk ént háromszor fog megjelenni, még pedig sokkal szebb s tetszhetősebb nyomdai kiállításban, mint eddig. Ezzel olvasóinknak egy régi óhaját kívántam teljesíteni.

Lehetetlen azonban, hogy a legnagyobb közzönetem ne nyilvánítsam a „Fejermegyei Napló“ felügyelő bizottságával szemben ez alkalommal is, midőn olvasóinknak a lap átvételét bejelentem. Sokkal megtisztelőbb bizalommal vettem körül két éves munkálkodásom alatt, sem hogy itt a nagyközönség előtt ezt újból is megköszönni kötelességemnek ne tartanám. Nem kicsinylem azt a megtisztelő bizalmat sem, a melylyel a lap átadásával irántam tanusítottak, mert hiszen nagy anyagi áldozatokkal, sok munkával és gonddal vezették öt éven át e lapot és most mikor fáradozásuk eredményhez vezetett, nagylelkűen félre állanak s átadják munkájuknak eredményét nekem. Köszönöm ezt nekik s egyben biztosíthatom őket, hogy erőmben csatlakozhatnak, de jóindulatomban, hivatásom lelkiismeretes teljesítésében nem.

A bucsuzás különben csak formalitás. Ha a lapfelügyelő bizottság meg is szűnt e nappal, itt maradnak közöttünk annak egyes tagjai s engedjék remélnem, hogy

szerepelt hazánkban a katolikus tanítók odaadó támogatására, midőt a társadalmat a szocializmus veszes réme fenyegeti.

A szociális kérdés uraim, mely praktikus alakjában mint munkáskérdés áll előttünk, ma már igen jelentékeny kérdéssé nőtte ki magát, amennyiben igen fontos érdeket érint. Először is terjedelmét ha tekintjük: nemcsak egyes nemzeti érdekek kapcsolódik, sőt nem is egy világrészre szorítkozik egyedül, hanem az összes emberi társadalom minden terére bizonyos módon legalább hatással van; hellényegére nézve pedig az emberiség nagy részének létkérdését képezi. Amennyiben pedig e kérdés a magán-, valamint a köztársadalom fejlődésére sőt alakulására is sokféle vonatkozásban áll, megérdemli: hogy korunk legfontosabb kérdései közé soroljuk.

Korunk, amint ezt a liberalizmus szele hajtja, méhében még bizony némely politikai ideálokat sejt, melyeknek megvalósításán a kabinetekben éppúgy mint a tanszékeken és a szerkesztői irodákban, sok államúvész és kontár, sok munkás és napszámos keze fáradozik. Ezen meg nem valóított ideálokból származnak azután azok az ugynevezett politikai és népjogi kérdések, melyek évtizedek óta sötét fellegek gyánant a látóhatást fenyegetik, kétségkívül a békés haladás rovására. E kérdések a közel jövőben mind megoldásra várakoznak, valamint a belefáradt népek is nyugalom után csengenek, hogy a közjólét emelésére szentelhessek már egyszer gondjaikat és minden erejükét. — (Ugy van!)

De uraim! hiába örülne az építész papirra vetett gyönyörű rajztervének, ha megbízható épületanyag nem állna rendelkezésére, ha attól

az eddig fennállott szívélyes viszonyunk e változott körülmények daczára, továbbra is fön fog állani.

Olvasóközönségünk szives jóindulatát kérem lapom részére továbbra is fentartani.

Hazafias üdvözléssel:

Németh Ödön.

a „Fejermegyei Napló“ felülvizsgálója és kiadótulajdonosa.

POLITIKAI HIREK.

— A császárbjubiléum való részvétel kérdése merül fel a törvényhozás ülésétől elhalasztó királyi leirat nyomán, a melylyel állítólag Bánffy azt akarta elérni, hogy a képviselőház csak a miniszterelnöknek tetsző időben foglalkozhassék e napirendre kerülhető kérdéssel. Egy ballon d'essai már felbocsátott a kormány azzal a röpirattal, mely a negyedszázados jubiléumnak a magyar törvényhozás részéről történt megünnepléséből von következtetést arra, hogy Magyarország most épp úgy ünneplhet. A sajtó igen hidegen fogadta a precedens fölelevenítését és az ahhoz fűződő indítványt, a mi igen természetes, mert a névtelenség homályába burkolózó indítványozók nem arrogálhatják maguknak, hogy komolyan foglalkozhassék a sajtót. Jellemző, hogy egyik kormánypárti lap kivételét képez, mert azzal brulirozta a loyális indítványt, hogy konstátálta, hogy Ausztria törvényhozása sem a koronázási jubiléumon, sem az ezredéves jubiléumon nem vett részt s ezzel közelebb álló precedenst teremtett, mint a minő az 1873. évi. Ebből az tűnik ki, hogy báró Bánffy Dezsőnek a sajtát tábora sincs tisztában ma a kérdéssel s így valószínű, hogy a tapintatos báró Bánffy Dezső miniszterelnök mielőtt a kérdéshez fogna, a sajtát pártjának a hangulatával igyekszik megismerkedni.

— A földadó leszállítása. Eddigelé kétszáz kérvénnyel több érkezett a képviselőházhoz a földadó leszállítása és a tőzsdeadó behozatala tárgyában. A kormány természetesen mindent el fog követni arra nézve, hogy a kérvények ad acta tessenek. Ezt minden árom meg kellene akadályozni. A mozgalom a nemzet aka-

ratának megtestesítője. Azért kívánatos volna, hogy ne legyen egyetlen község sem, mely e tárgyban ne kérévnyezne. Egy pár száz kérvény felett hamarabb napirendre térhetnek a huszafazekák kormányférfiai, mint 20—30 ezer kérvény felett. A dolog annyival fontosabb, mivel az egész országot ért rendkívüli csapások a különösebben a jégverések lehetetlenné tesznek minden adófizetést. A gabbaneműiek ára ismét emelkedni fog, amit a börzén ismét igyekezni fognak addig legalább kihasználni, míg a börzeadó be nem jön. Mindazokat tehát, akik a népre hatni képesek, kérjük, ne mulasszák el a mozgalmat folyton még az aratási szezonban is ébrentartani és minél jobban kiterjeszteni.

Gróf Zichy Nándor.

Az egész katolikus magyar közvélemény szeretettel veszi körül gróf Zichy Nándort, s együtt ünnepel a tudomány egyetemmel, mely bölcseszett tudorrá történt felavatásának 50 éves fordulóját ünnepli. Az egész országból özönlök hozzá a sok üdvözlét, bizonyosságul annak a tiszteletnek, a melyet személye iránt a katolikusok éreznek. Kevés ma már közöttünk az igazán vallásos ember, olyan pedig éppen ritka mint Zichy Nándor gróf, a ki most ünnepli félszázados fordulóját annak, hogy a budapesti tudomány egyetem szorgalmát és tudását doktori diplomával jutalmazta. Az ő életét a legnemesebb ideálok vezették, mindégy vallásos volt, Istenbe vetett hite nem ingadozott élete folyásában soha. A kik ismerik az ő élete folyását, azok tudják, hogy tántoríthatatlan hazafi volt, hogy sokat fáradt és sokat áldozott a közérdekért. És éppen ennek teljes tudatában, a mikor örömmel látjuk az ország népét, szeretettel és lelkesedéssel körülötte; mikor olvassuk a mindenfelől érkező üdvözlőleveleket, nem kis megütődéssel tapasztaljuk, hogy városunk közönsége körében, a mely várost áldásos fáradozásainak

kellene tartania, hogy a malter és a kövek nem tapadnak, a gerendák és a vaskapcsok egymást nem fogják: de százszorosan jaj annak az ideális állameszménybeli kupolának is, ha a társadalmi építmény alapelemei egymás iránt ellenszenvvel viselkednek, ha a társadalmi szervezetresek egymás ellen törnek! Igazi uraim! ez jellemzi korunkat leginkább, bár a baj nincs is még tetőpontján. Nem nagy prófétai tehetség kell tehát ahhoz, hogy megjósolhassuk, miszerint sem a diplomatának, sem a kardnak nem fog sikerülni tartós alapot létrehozni a politikai helyzetben, kivált az európaiban nem mindaddig, míg a socialis kérdés együttes megoldását is gondjaikba nem vonják, mert e két kérdés egymással szoros összefüggésben van, lévén a socialis kérdés első sorban és kiválóan politikai kérdés is.

A solidaritás e két kérdés között uraim sokkal nagyobb és mélyebb, mint az első pillanatra vélnők. E két kérdés közötti solidaritás nem a külső egymásrahatáson alapszik csupán, hanem sokkal mélyebben; ennek igazi és egyedüli alapját nem más képezi, mint az összes erkölcsi világrendnek megoszolhatatlan egysége, (éljen, igaz) más szóval: nem is gondolható, hogy az a nagy közélet vagy államélet más erkölccsel bírjon és más erkölccse legyen a magánjogi társadalmi érintkezésnek, — és megfordítva. — Ha egoizmus uralkodik a politikában, mely csak a hideg és merev hasznosság elméletre és a hatalomra szokott támaszkodni, akkor csakhamar el lehetünk arra is készülvé, hogy ennek elvei a társadalmi élet körébe is be fognak szivárogni, különösen ha itt a talajt számára mesterségesen is készítetik; ha a tiz parancsolatnak nincs már forgalmi értéke a

politikában, csakhamar a társadalmi téren is veszt forgalmi értékéből, ha csak a népek vallás-erkölcsi meggyőződésében ellentállásra nem talál, mely utóbbi esetben természetesen az ellenállás hasznos reakcióvá válhatnék, mert ez esetben kénytelen volna a politika a társadalmi öntudat követelményeire alkalmazkodni.

Feltesleges hosszasan fejtegetnem, mert magától értet, hogy a szocialis kérdés csak azon változhatatlan és szent elvek alapján oldható meg, melyek a társadalmi szervezetnek is alapját képezik.

Ezen alap pedig nem más, mint az erkölcsi világrendnek örök törvénye, mely nem lehet senki előtt homályos, mely fényesen bevilágítja különösen mindazoknak lelkiismeretét, kik a pozitív keresztény nevelés áldásait szerencsésen megőrizték. Ismétlem: csak egy ut van a szocialis kérdés megoldására: az igazság és az Istentől rendelt erkölcsi világrendnek utja, ugy annyira, hogy minden kísérletezés, mely ezen uttól lényegesen eltérne, még ha a modern tudomány minden vívmánya, a modern kultúra minden eredménye szolgáltatába szegődnek is, csak pusztá kísérletezés maradna, a megoldást csak elodázná, de be nem végezné.

Amily világosnak és egyszerűnek látszik is azonban ezen fő alapelv Uraim! mégis tagadhatatlan, hogy akkor, midőn érvényesülni akar, midőn az elméletből a gyakorlatba kell át lépnie, sokszor oly sok nehézség állja útját, mely az előttünk oly világos alapelvet is elhomályosítja. Ez pedig megtörténik mindannyiszor, valahányszor az értelemtől a szívvel, valahányszor a megismert igazság, a szenvedély vagy az önzés követelményeivel harcra kel-

soha meg nem szűnő hálára kellett volna köteleznie, semmiféle mozgalmat nem indít ebben az irányban. Két nagy pénzintézetünknek áll az élén s az egyiket, a Kereskedelmi Bankot egy időben saját vagyonával mentette meg a bukástól. Hát csakugyan ellehet felejtkezni ilyen önfeláldozó jótéteményről? Avagy a politika mindent felejtet, kötelességet s a hálát is? Lám Zichy Nándor, mikor zászlós időkben vagyonával állott az intézet mellé, nem politizált, még csak azt sem kérdezte, hogy a megmentendő intézet katolikusok, avagy zsidóknak fog-e segítségére lenni. Ő jót tett magáért a jőért! — És nem szép s csak is önmagára az intézetre lenne szégyenletes, ha valóban megfeledekznék egykori jöltevéjéről és mai elnökéről. Hisszük azonban, hogy őket is ott fogjuk találni az üdvözlők sorában, a kik az egész ország népével együtt kívánják, hogy sokáig éljen még gróf Zichy Nándor! — Az ünnepély különben tegnap délelőtt folyt le a Szt. István társulat igazgatósági termében. Ott nyújtotta át tudomány egyetem bölcsészeti kara *Hercegy Mihály* rektor vezetése alatt a diszoklevelet. A rektor a következőképp fejezte be az ünnep beszédét.

Nagy és nemes embernek ismerte Excellenciáját a mi egyetemünk már 1803-ban, midőn hazafias érdemeiért s a közszabadság terén kifejtett alkotmányos küzdelmeiért azzal jutalmazták, hogy börtönbe vetették, nemesi rangjától, kamarási méltóságától és grófi címétől megfosztották.

A becsületben, jellemzilárságban, ernyedetlen munkásságban és alapos tudományosságban kimagasló férfinak tekintik a mi egyetemünk Nagyméltóságodat ez alkalommal is, midőn felkérem a bölcsészettudományi kar dékánját az arany diploma átadására.

Frölich Lzidor bölcsészeti karjának ezután átnyújtotta a díszes okmányt, a mely remeke a miniatűr festésnek és a kaligrafiának. A nagy kvartalaku tok közepén bordóvörös bársony pajzsban a Z. N. betűk kék és ezüstszínű zománczott fényből vannak. Az izléses monogrammot az aranygyapjas rend jelvénye övezi és a grófi korona tetőzi be.

És ime Uraim! oda jutottam evvel, hogy felelnem kell már azon kérdésre, melyet önök várakozása már rég hozzám intézett, midőn becses figyelem az azon kérdésre vár tőlem feleletet: hogy mi köze tulajdonképen az iskolának a szocializmussal! (Ullein közbe szól: sok!)

Igen is azt felelem én is, hogy: igen sok! ha előtűnik t. i. a kath. iskola hivatása lebeg, ha nem egyedül csak az értelmet dresszoló iskolát, hanem a róm. kath. egyház intézményét, a vallás-erkölcsei nevelő és oktató iskolát tekintjük: igen is, nagyon sok!

A szocialis kérdés eradaményes megoldására, ki volna első sorban és jogosabban hivatva, mint azon egyház, mely a múlt és jövő nemzedékeknek legkiválóbb civilizáló intézménye? (Ugy van.) Távol legyen tőlem, mintha az egyház áldásos befolyását egyedül a szűkebb korlátok közé gondolnám szoríthatónak, de a legfőbb feladat az övé; s ha az övé, akkor az egyház papi és tanítói organumainak is legfőbb feladata az, akkor az egyház hivatott erkölcs-tanítóinak is a feladata az, akkor a keresztény nép legönzetlenebb tanácsadóinak is legfőbb feladata az: hogy ezen örök és sérthetetlen alapelvek zászlóját mindenkor és minden körülmények között magasra tartásák és híven, rendületlenül lobogtassák! (Ugy van) mert tagadhatatlan igazság az uraim! Hogy korunkban minél számosabb, minél hatalmasabb mozgató erők tűnnek fel a társadalomban, minden határozottabb cél nélkül, sokszor csak a bizonytalanba való haladás czéljából: annál biztosabbnak kell lenni annak a konzervatív alapnak, mely a mozgalom helyes irányra felelt örkődik; annál megbízhatóbbnak kell az iránytűnek lenni, hogy a rohamos haladást a zátonyok és szir-

Meghatottan válaszolt gróf Zichy Nándor a rektor beszédére. Visszaemlékezett a múlt időkre, majd beszéde végén a következőket mondta:

A tudományos, a politikai és társadalmi mozgalmak megfigyelése arra a konkluzióra jutott, hogy csak a szívét és agyát egyként megtöltő igaz törekvések, nemes eszmék, az Isten, haza és király szeretetében és szolgálatában eltöltött évek adhatják meg az embernek az igazi jutalmat: az isteni békét, a lélek zavartalan nyugalomát. Ez az igazi és egyedül állandó filozófia: A nyugalom bölcsészete mely a tiszta öntudatban gyökerezik. Ez az öntudat kárpótolja őt mindenkor, habár sorsa hasonlóvá lenne is a századokéhoz, melyeket az utánuk következők mindig sokféleképen bírnak el.

Ezután Zichy Nándor gróf politikai elvbáratái és tisztelői nevében Molnár János apát, pápai praelatus, Major Ferencz és Meszlényi Pál orsz. képviselők tették tiszteletüket a jubilánsnál s jó kívánataikkal halmozták el a nevezetes évforduló alkalmából. A gróftól láthatólag meghatotta az üdvözlők meleg érzése és szép szavakban köszönte meg a megemlékezést.

A kath. tanítók gyűlése.

A székesfejevári egyházmegyei róm. kath. tanító-egyesület f. évi június 30-án közgyűlést tartott a megyeház disztermében.

A gyűlés megkezdése előtt, reggeli 9 órakor a székesegyházban szent misét hallgattak a tanítók. Onnan felvonultak a megyeházához, a hol a testület elnöke Mayer Károly kanonok gyönyörű beszéddel nyitotta meg a tanácskozást. A beszédet gróf Zichy Nándor gróf lapunk más helyén egész terjedelmében közöljük.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd felhangzása után felolvastattat a bizottsági gyűlés jegyzőkönyve. Dr. Steiner Fülöp megyés püspök azon leirat, miszerint a módosított alapszabályoknak újból leendő átdolgozását tartja szükségesnek: tudomásul vétetett, s az ezen munkálattal megbízott szűkebb bizottság, az alapszabályok újabb átdolgozására felkérte.

tek veszélyeitől megóvjá! Már egy protestans író (Guizot) nem állotta megvallani, hogy: „minél élénkebb és terjedelmesebb leend a szocialis mozgalom, annál kevésbé leend képes a politika arra, hogy a forrongásba jött emberiséget vezetni tudja; a föld minden hatalmánál magasabb, az egész föld felett magasan felülemelkedő hatalomra van már ekkor szükség; ide már Isten és örökkévalóság szükséges.”

Ezen a föld felett magasan felül emelkedő erő, nem más mint a római kath. egyház. Ő az a legnemesebb értelemben vett konzerváló hatalom, az élet tengerén magasan felülemelkedő világitó tornyával, az ő csilhatatlan tanítói tekintélyével. Ő van rendeltetésénél fogva konzervatív erő gyanánt oda állítva, az évszázadok rohanó hullámai közé, mert mint Boileau igen szépen megjegyzi: „Egyedül csak az igazság konzervatív” (éljen!) Az egyház azonban uraim a valódi haladás is, mert ő a szeretet. A szeretet őrangyalaképp jelenik meg mindenkor és legelőbb az ő ezernyi éber szemével, az ő ezernyi könyöröléses szívével, az ő ezernyi ápoló kezével. Ő van hivatva arra, hogy folytassa isteni meszterének és alapítójának szocialis missióját, hogy főképen a szegények között forgódjék jót téve mindenütt, vigasztalva mindenütt, bajukat enyhítve mindenütt, segélyt nyújtva mindenütt; s míg az egyháznak meg van az a hatalma és ereje, hogy a gazdagokat figyelmeztesse a gazdaság valódi szocialis rendeltetésére, — a keresztény jótékonyosság gyakorlásában rejli s őket is boldogító jogzsimunkre; addig ezen egyház más részt az ő isteni, tehát emberileg nem is utánozható természetében kimeríthetlen forrásokat nyit a társadalmi bajok orvoslására épügy, mint a társadalom szellemi és anyagi jólétének

Ullein Ferencznek azon indítványa, miszerint az egyesületnek vagyona csatoltassék a gyámolda vagyonához, hogy a tanítók gyermekei mielőbb részesülhessenek annak áldásában, az alapszabályokban megállapított rendelkezésekkel megegyeztethető nem lévén: nem fogadtatott el. A nagygyűlés elrendeli, miszerint a jövőben jury-tag munkájával nem pályázhatik. Elnök a három központi bírálóknak egyenkint 5-5 frtot adományoz, mely nagylelkűségéért erősen megéljenzetett.

A tisztújítás elrendeltetvén, a következők választották meg egyhangulag: Aelnök: *Lasszig Gyula*. Főjegyző: *Ullein Ferencz*. Pénztárnok: *Schäffer Ferencz*. — Központi bizottsági jegyző: *Házy Ferencz*. Közp. bizottsági tagok: *Harmati Imre*, *Klein Lukács*, *Temleitner Károly*, *Schweighard Jakab*, *Herder Károly*, *Eman Miklós*, *Pácsner Adolf*, *Horváth Bálint* és *Nieder Müller Ferencz*. Az alsó-budai és szigeti esperes kerületek egy taggal sem lévén képviselve, kivételesen megadatik nekik a jog arra, hogy közgyűléseiken saját kebelükől választhassanak egy-egy központi bizottsági tagot.

A pénztárvizsgáló bizottság beszámoló küldetéséről és jelenti, miszerint az egyesület tiszta vagyona 4160 frt 00 kr. Pénztárnoknak a felmenyiny megadott. *Mayer Károly* elnök múlt évi adományát utólagosan 100 frtal bővítette, mely bőkezű adományáért jegyzőkönyvi köszönet szavaztatik.

Házy Ferencz indítványozza, hogy a közel napokban történt rettenetes jégverés által sújtott tagtársak, szegénységükhöz arányitva olcsó kölcsönben, esetleg segélyben is részesíthessék.

A nagygyűlés ezen indítványt elfogadja és elrendeli, miszerint a kérvények a közgyűlések elé terjesztendők, minthogy a körök tagtársai tudják legjobban, hogy a kérvényezők mily arányban szorulnak segélyre, — ezután a közgyűlések véleményes jelentésének alapján a központi bizottságnak hagyatik fenn a jog, a segélynyújtást saját belátása szerint végrehajtsa.

Lasszig Gyula beszámoló a latin és görög szertartású kath. segélyalap utolsó gyűlésének lefolyásáról, mely alkalommal szomoruan konstatálja, miszerint ezen egyesület kellő pártalás hiányában nem fejthet ki oly tágkörű tevékenységet, mint a minőt kifejtjenne, magának a tanítóságnak állna érdekében. A közöny okát abban látják, hogy a tagtársak

előmozdítására is úgy annyira, hogy dicsőségesen uralkodó sz. Atyánk XIII. Leó pápa méltán mondhatta egyik főpásztori levelében azt: „hogy az egyház e téren is annyit tett, hogy sokszor úgy tűnik fel, mintha a jótékonyosság gyakorlása volna egyedüli hivatása.” Góthe maga is elismeri, hogy: „a keresztény vallás már magábanvéve hatalmas egy intézmény; a szenvedő és nyomorba süllyedt emberiség mindig benne lelte támasztát; s mivel ily erővel dicsekedhetik, ennél fogva magasabban áll minden filozofianál és ennek támogatására nem szorul.”

Tagadhatatlan azonban t. uraim! hogy az egyház e szeretet-tevékenységének áldásos eredménye csak akkor van biztosítva, ha az egyháznak ennek a konzervatív igazságnak, az örök vallás-erkölcsei szocialis elvek e képviselőjének az őt megillető befolyása biztosítva van az együtt működő szocialis erők szellemi vezetésében, azaz: ha az igazságnak és szeretetnek isteni jogon alapuló szabadsága biztosítva van.

Vajjon a jelen körülmények között a szocialis kérdésnek békés uton való megoldása egyáltalán valószínű vagy lehetséges-e? e kérdésre is, mely pedig reánk, magyarokra nézve nemcsak állami létünk, hanem nemzeti életünk szempontjából is felette fontos, a válasz attól függ, vajjon a fentebb vázolt feltétel megadatik-e? és mily szerep biztosíttatik a vallás-erkölcsei elvek számára a társadalmi bajok orvoslása körül? — Egyelőre biztosan csak ennyit válaszolhatunk: valami módon okvetlen meg fog e kérdés oldódni, még pedig a nem is nagyon távoli jövőben; de végleges és megnyugtató megoldásra csak akkor juthat: ha e megoldás az igazság és a sérthetetlen isteni rendnek alapján történik; mert itt is áll és

közül kevesen ismerik az egyesület alapszabályait. Elnök javasolja, miszerint a körök esperesei kéressenek fel, hogy gyűléseik alkalmával olvassanak fel az alapszabályokat, melyeket egy püspöki encyklika közöl. Elfogadjatik.

Kövös József kéri a tagtársakat, miszerint a nép között szétszórtan heverő, vagy ásatáskor előkerülő régiségeket gyűjtseék és **Károly János** kanonoknak saját költségére Lovasberénybe elküldeni sziveskedjenek. Tudomásul vétetett.

Schultz Imre pécsi képezdei tanár olvasó könyvei a központi bíráló bizottságnak adatnak ki véleményezés végett.

Elnök felajánlja, miszerint minden iskola részére szivesen ad egy-egy, — az ének tanításához igen czélszerű énekkötét. Köszönettel fogadjatik.

A központi bíráló bizottság elnöke jelenti, miszerint összesen 5 szabályszerűen felszerelt pályamű érkezett be. Ezek közül **Forster János** műve első helyen, **Horváth Gyulának** második helyen, **Csöngédi István** harmadik helyen ajánlatik jutalmazásul. Az elnök **Forster Jánosnak** 10 frtot, **Horváth Gyulának** 6 frtot, **Csöngédi Istvánnak** 4 frtot jutalom czimén kiosztott.

Uj pályatétel: Mit tehet a tanító a vallás-közönyösség ellen az iskolában és azon kívül?

Herder Károly indítványozza, miszerint kéressék fel a megyés püspök, hogy a központi bizottsági tagok, a központi bizottsági gyűlések alkalmával, miután ezen gyűlésekre sem fuvar, — sem napidíjat a községek nem adnak, s a tagok, anyagi helyzetüknél fogva a költségeket sajátjukból fedezni nem tudják, — a templom pénztárából e czimen napi és fuvardíj kiadását engedélyezze. A nagygyűlés méltányosnak találja e kérést, s az elnököt kéri meg e lépés megtevésére.

Az elnök záróbeszédét a jelenlevők lelkesülten megéljenzették.

Havranek mentsege.

A legutóbbi városi közgyűlésen dr. **Saára Gyula** bizottsági tag interpellációt intézett a polgármesterhez, a **Felmayer-gyár** vízjoga tárgyában.

Elismerjük az interpelláció tárgyilagosságát, sőt a kérdések helyes felvetését is. Csak azt sajnáljuk, hogy a kimerítő kérdésekre nem adott a polgármester ugyanolyan kimerítő feleletet.

Érvényesül az isteni szózat: „csak az igazság szabadít meg titeket.“ Ez ez nem is lehet másképp. Mert Uraim! az értelmes teremtménynek valamint az ő egyéni élete, úgy ennek társadalmi élete sem lehet *bitang* jóság, mert mindkettő az Isten dominiuma és birtoka és lényeges szervezetében mindkettő az Isten alkotása; ennél fogva mindkettőnek természetes élet-föltétele csak az Isten igazsága lehet; csak a belső rend és összhang lehet, mindkettőnek természetes élet-feltételét csak a jog és az erkölcs örök törvénye képezheti.

Ime t. Uraim! mily szép, mily áldásos tér nyílik meg itt előttünk a vallásos nevelés és oktatás keretében! De nem fárasztom tovább becses figyelmüket. Czélom az volt, — más nem is lehetett — mint az, hogy e mélyen tisztelt testület előtt a fölveket emeljem ki és hangsúlyozzam; ennek miként való alkalmazását ön k pedagógiai továbbfejlesztésére bízván! — Avval zárom szavaimat, hogy ezen fölvezet való hűség és tantorithatatlan ragaszkodásunk által, mindegy szó, melyet annak a kis gondjaira bízott emberi léleknek szívébe csepegtetnek, — minden miüködésük, melyet ezen elvek szemmel tartása mellett végeznek, — minden önzetlen tanácsuk, melylyel ezen elvek szellemében ember-ársaiknak szolgálnak, — minden fellépésük társadalmi érintkezéseiknél — áldásá válik sokat szenvedett szegény hazánk javára! Ezt kívánom öszinte szívből és ezek után a közgyűlést Isten sz. nevében megnyitóm!

A polgármester válaszában azt mondta, hogy a hirdetmény szabályszerűen történt. Egy irást tartott remegő kezében, mi volt benne — nem tudjuk, de szeretttük volna látni a *hivlapokat* is, a melyekben a törvény intézkedésének megfelelőleg a hirdetmény megjelent.

A polgármester állítása szerint idejében történt a hirdetmény kibocsátása és idejében történt a **Felmayer-gyár** jelentkezése. Kár, hogy nem említette a hirdetmény dátumát, mert akkor tudnánk, hogy a polgármester halasztotta-e éveig a hirdetmény kibocsátását, avagy a **Felmayer-gyár** jelentkezett későn? A **Felmayer-gyár** ugyanis 1890-ben jelentkezett, tehát *4 és fél évvel* a törvény életbe lépte után s így vagy a polgármester a törvény életbe lépte után *két évig* mit sem tett a vízjog ügyében, vagy a **Felmayer-gyár** elkészt a jelentkezéssel, miután a törvény ismertett szakaszai szerint a jelentkezésnek legkésőbb *1888. július elsejéig* meg kellett volna történnie.

Azt is mondta a polgármester, hogy az ő véleménye is az, hogy a gyár köteles a 100 frtot megfizetni. Örvendünk, hogy egy véleményünk van! Csak arra szeretttük volna választ kapni, hogyha a polgármester is úgy tudja, hogy a gyár a 100 frt évi díjat köteles megfizetni, — *miért nem hajította be?* — Azt mondja, biztos helyen van, a *mikor kéri, megfogyják fizetni!* — Éppen ez az a miért felszólaltunk! Miért nem kérték hát? Talán a városnak olyan sok a pénze, hogy 7—800 frtot minden ok nélkül, kamat nélkül hevertethet?

Arra az általunk ismertett körülményre, hogy a vízből ivott marha elhullott, a polgármester azt mondta, hogy ő erről *sem tud semmit*. Szeretnénk tudni, hogy a másfélév óta általunk ismertett különböző visszaélések melyikéről birt tudomással a polgármester? Mindég azzal mentette magát, hogy nem tud róla! Ellehetne bátran nevezni „Nem tudom polgármesternek!“ — Mint a hogyan eddig történt, majd ez ügyben is beigazoljuk, hogy mi többet tudunk a városházáról, mint a polgármester.

Ezek voltak a mentsegei, a többi felvetett kérdésekre *nem válaszolt*, hanem érzékeny hangon beszélt a Gaja partján emelkedő gyárakról s az aktuális jégverésről a nyomorról és ebbe az érzelmes kérdésben hangja elcsuklott és leült.

És Saára Gyula dr.?

Azt hittük volna, hogy felveti a házagos válasz kiegészítésére vonatkozó kérdéseit és megkéri a polgármestert, hogy erősítse meg magát s ne merüljön olyan hamar ki a válaszadásban, hanem a felvetett kérdésekre feleljen meg *mindre!* — Csakhogy nem így történt! Dr. Saára Gyula is elérzékenyedett valószínűleg, mert ezt az érthetetlen, önmagának ellentmondó s a legfontosabb kérdéseket mellőző választ *köszönettel* tudomásul vette.

Igy ért véget a jégverés segítségével a törvényhatóság közgyűlésén a **Felmayer-gyár** vízjoga, a melyre vonatkozólag a legnagyobb sajnálatunkra **Fidák Pál** báró főispán is azt jelentette, hogy azt egészen rendben találta. Egészen rendben van?

Nem kételkedünk a főispán jóhiszeműségében, *megvagyunk róla győződve*, hogy ő hitte is, a mikor ezt mondta, de állítjuk a leghatározottabban, hogy *öt egyoldalulag* informálták és a polgármester éppen úgy, mint ez interpellációra adott válaszában, az ő ismert ügyességével leplezte el azokat a dolgokat, a melyek a törvénytelen eljárást kétségtelessé teszik. Csak már egyszer megismerné a főispán, hogy

milyen ravasz utakon menti meg magát a mi polgármesterünk; csak egyszer tudná már magát emancipálni a polgármester befolyása alól, — ez volna a város újjászülésének kezdete! — Mert a főispán sohasem fog, a mi meggyőződésünk szerint, tudatosan az igazság és a közérdek ellen tenni.

A polgármester abban a remegő kétségbeesésben, a mely az interpellációra adott válasza alkalmával elfogta, egy kifejezést használt, a melyet szó nélkül nem hagyhatunk.

Azt mondta, hogy ez ügyben követeti eljárásunk, — *szégyen!*

Ha úgy értette, hogy a városra az szégyen, ha hatóságunkkal szemben a közönség érdekét egy lapnak kell megvédeni, — ez esetben igaza van!

A polgármester azonban nem szokott ilyen öszinte lenni s azért a bizottság minden tagja úgy értette, hogy a polgármester a mi magunk tartására vonatkozathatta ezt a kifejezést.

Polgármester ur! — A közérdekért és az igazságért önzetlenül harcolni, még ha e harcban vereség is érne, nem szégyen, hanem érdem és dicsőség.

Szégyen a kötelességeknek elmulasztása; szégyen a közérdeknek magánérdekéért való feláldozása; szégyen a hazugság; szégyen az adott becsületszó megszegése; szégyen a bűn és a bűnös pártfogása; szégyen az ámtítás és a legnagyobb szégyen az, ha egy családos ember az egész város tudtával szemérmetlen vakmerőséggel házasságtörést követ el.

Polgármester Ur! — ez a szégyen!!

A jég aratása.

Tegnap még aransárga, érett kalásztenger, ma letarlott pusztaság. Tegnap még a dolgozók kezek munkáját jutalmazó bőséges isten-áldás képe, ma ugyanannak az Istennek sújtó büntetése.

Megnehezedett fölöttünk az Ur balkeze. Az egyik gyarló ember a kétségbeesés daczosságával emeli fel fejét az ujra mosolygó égre a pusztulást követő napon és pörbe száll az Istennel: Mért tetted ezt Uram? A másik pedig érzi bűnös voltát s bár előre érzi a nyomor lehelletét, lesütött szemmel nézi az összetört kalászokat s a köny alápereg vonagló arczán, mely hangtalanul fejezi ki lelkének sirlamát: Én véttem . . ! És szívből jó egy a panasz, mint a töredelem szava.

Most ismerni meg az embert igazán.

Mikor megindulnak az egek erői s a hosszú, fáradtságos munka gyümölcsét egy pár percz alatt megsemmisülni látja, akkor megismeri a megbántott Isten rettenetességét, de mikor magot ver a kalász s szívet megtölti a remény biztatása, elfelejt hálát adni az Alkotónak, s lekérni a gyümölcs megtartását attól, akinek jóvoltából ered mindez és elpusztulhat egy lehelletére.

Meglátogatott bennünket az Ur rettenetes haragja és senki sem szállhat perbe Ő vele. Írtó háboru nem tehet nagyobb pusztítást, mint ez az örökké felejtethetetlen három nap. Félelemmel tölti el a szíveket a bekövetkezendő nyomor gondolata és még a csapás megbénító hatása alatt állunk, könnyes szemekkel, tanácstalanul.

Annai bizonyos, hogy a hol a jég elvezte az aratást, ott ezen a nyáron nem imádkozik a föld, mely

Aratáskor mond imát, hogy
Fölszakad a buza szára —
Mikor abból milliónyi
Szent keresztet vet magára...

Az idén a koldusbotra jutottak százezrei fogják imádkozni a könyörűlő Istenhez betevő falatért. És jó lesz, ha megmaradnak az imádságnál; de mi történni akkor, ha a nyomortól, az éhségtől elvakulva, fenyegetően fordulnak azok ellen, a kiknek megmaradt a kenyérük!

Itt mielőbb való segítségre van szükség. A pusztá szánakozás csak arra jó, hogy meglágyítsa azok szívét, a kik fölösleges javaikból tőlük telhetően enyhíthetnek nyomorba jutott embertársaik során. Az országgyűlés tagjai is csupán társadalmi uton tehetnek valamit, mert a képviselőház ülései az őszig elnapoltattak, de a mi módjukban áll, elvárjuk tőlük, hogy megtegyék; főképen azok, a kik a pénztintézetek igazgató tanácsában foglalnak helyet. A segítség legfontosabb, leggyökeresebb módja most teljesen a kormány jóindulatára van bízva — nyugtalanul, kíváncsian várjuk, mit tesz az inség enyhítésére.

De most, a kinek csak módjában áll, nyissa meg szívét és erszényét és törjön a szegénynek az ő kenyéréből. Hogy elhalasztják, vagy éppen beszűntetik a tervezett mulatságokat, nagyon helyesen cselekesznek, de a mit arra szántak azt adják oda azoknak, a kik évekig nem gondolhatnak a vigadásra.

Hogy mennyi kárt okozott ez a vihar az ország népének, azt még lehetetlen megállapítani. A budapesti gabonatorzadón, a hol különben felszokott a buza ára, csak a 25. és 29-iki viharok pusztításairól beérkezett hivatalos jelentések alapján, eszközöltek hozzávetőleges számításokat, melyek megdöbbentő eredményre vezettek. E szerint a zivatar és az óriási szélvész a dunántúli megyéket kereste fel és ott pusztított leginkább. Magyarország ezen vidékén 7,300.000 mm. búzát, 3,400.000 mm. rozst, 3,000.000 mm. árpat és 2,000.000 métermázsa zabot reméltek arathatni. Ha a termés 30 százalékát semmisítette meg az erős jégverés — az esetben a kalászosokban 36 millió forint a károsodás. Tekintve, hogy az orkán a kerti veteményeket, szőlőültetvényeket és a tengerit is részben tönkretette, a dunántúli megyék, Fejér-, Zala-, Vas-, Veszprém-, Győr-, Komárom-, Sopron- és Mosonmegyék szenvedett vesztesége meghaladja a 45 millió forintot. A vihar azonban Felső-Magyarországon és Erdélyben is dühöngött, a hol a kárt lehet 4 millió forintra taksálni, úgy hogy a két napi jégeső és felhőszakadás mintegy ötven millió forint kárt okozott volna.

A mi megyénk talán legtöbbet szenvedett ettől a rettenetes csapástól. A pénzügyigazgatóságok eddig a következő községekből érkeztek jelentések:

Pátka	Kuti	Sóskut
Zámoly	Sárosd	Ettyek
Csákberény	Alsó-Sz.-Iván	Batta
Keresztes	Alap	Diósd
Moha	Seregélyes	F. Battyán
M. Almás	Nyék	Velenceze
Aba	Pázmánd	Érd
Káloz	Vereb	Inota
Szt.-Ágota	R. Keresztúr	Tác
N.-Lóok	Martonvásár	Szt. Mihály
Sárkeresztur	Sár-Egres	Úrhida
Lovasberény	Sukoró	K.-Szt.-Péter
Nadap	Pákoz	Csösz
L.-Sz.-György	Tárnok	Füle
Soponya	Baracska	Pettend
Csurgó	Acsa	

Vaálból jelentik, hogy a mit a hétfői jégverés épségben hagyott azt is teljesen tönkretette a csütörtöki zivatar. Minden vetemény, szőlő és gyümölcs elpusztult.

A Gróf Csirák Antal tulajdonát képező lovasberényi birtokot is teljesen elpusztította a jégverés. A gróf engedélyt kért a miniszteriumtól, hogy vetéseit az őszre fölégethesse.

Csoórról írja levelezőnk, hogy ott is tönkretette a jég az egész határt. Szivszagató látvány volt, a mint a nép kezeit tördelve, jagatva futkosott az utcákon. A dió nagysága jég csaknem valamennyi ablakot összetörte. A községi jegyzőt éppen künn a teleken érte a vihar és majdnem agyonverte. Csapán a Szőgyény- és a Sármai-féle uradalmaik voltak biztosítva s még néhány földművesé. A nyomor leirhatatlan.

Isztimérről írják, hogy egy ott, mint a szomszédos Guth-Tamási községben is iszonyu kárt okozott a zivatar. A házakat megkuszálta, kéményeket ledöntött s a termést is nagy részben megsemmisítette.

Tárnok községben is rettenetes pusztítást vitt véghez a jéges felhőszakadás. Egy odaváló lakos éppen Érdről igyekezett hazafelé kocsiával, mikor a szomszéd pusztánál a vihar utolérte. Míg a kocsi a lovat kifogta, véresre verte fejét a jég. Hogy az idő kiderültével tovább indultak, szörnyű látvány tárult szemük elé. Több, részben szénával, részben pedig kővel telt szekeret találtak az út melletti árokba dőlve ökrökkel együtt és a földön szerteszert hevert a sok döglött vagy tört szárnyakkal vergődő madár. A sóskuti kasznárt kocsiától beledöntötte az árokba s csak a később arra menő emberek szabadították ki a kocsiát és a lovakat; a kasznárt pedig nyomtalanul eltűnt.

Szomoruan érdekes pázmándi levelezőnk tudósítása, melyet egész terjedelmében közlünk. Körülbelül ilyen lehet a többi falu képe is, melyeket eza a szörnyű veszedelem meglátogatott.

Pázmándon június 27-én délután 1/25 óraker oly borzasztó jégvihar vonult keresztül, hogy egy negyedóra alatt a község egész határát tönkre tette úgy, hogy nemcsak nem arathat a szegény gazda, de még a vető magot is úgy kell majd beszereznie, ha ugyan lesz miből.

Pázmándon, mint általában a megyében mindenütt szép kilátás volt bő aratásra. Bár merre ment az ember, édes meglegedés volt a gazdák arcán, meglátva minden előkészítetet a jó aratáshoz, melytől már csak Péter-Pál hete választás el őket. Amde az Ég nem így határozott. Délután 4 óraker Lovasberény felől sőt felhők tornyosultak a határon, a vést jósló s dörgő fellegek csakhamar elborították a kéklő eget, s az emberek aggódva s Istenhez fohász-kodva nézték a veszelőt, mely a községet és határt fenyegetve közeledett. Példra mulva már iszonyu szélvihar, aztán rá oly borzasztó jégeső zuhogott alá, mely negyedórai tombolással tönkre tett mindent. Semmivé lett minden, az aratást elvégezte a jég. Hogy eme óriási jégeső minő kárt okozott, azt ember leírni nem képes. A retentő idő az emberek nagyobb részét lovastal künn érte a mezőn. A dió nagysága jég csapkodásától az emberek és állatok menekültek. A kocsiha fogott lovak megvadultak, szétszakgatták a szerszámot, a kocsi hurczolva árkon-bokron keresztül, míg a kocsi darabokra törve, elmaradt, a lovak pedig elszaladtak. Még szerencsésebbek voltak azok, kiknek lovai a kocsihoz voltak kötve a mezőn, ezek a lovakat szabadon eresztve, a kocsi alatt kerestek menekéket, míg másokat véresre vert a jég. A jégvihar a nyugotra álló összes ablakokat beverte; nagy kárt tett a templom tetejében, zsindelyét pedig fölszakgatta. Beverte a jég a templom nyugati ablakait, a szélvihar az oltáron levő gyertyákat eldöntötte s jég borította még az oltár asztalát is. Az iskolának 2 méternél nagyobb ablakait, külső-belső, betörte. Az óriási vihar a kocsiakat fölforgatta, emberderék va-tagságu fikat ketté tört, vagy azokat tövestől fordította ki. A gabona teljesen elpusztult, szőlő, kukoricza, krumpli minden megsemmisült. A kukoricának csupán egy arasznyi szára maradt, mintha állat rágta volna le. Az utcán és mező mindenfelé sűrű és jajgatás hallatszott. A mezőn rekedtek zuzott tagokkal, sirva-jajgatva jöttek haza, siratva reményüket és kenyéroket.

Kimondhatatlan nehéz esztendő vár a pázmándi népre. Elpusztult ennek mindene. Nincs az egész határon egy talpalatnyi föld sem, hol e jég tönkre ne tett volna mindent. Iszonyu tönkrel néz elébe. Ha a jövő évre vetni akar, még a vetőmagot is úgy kell megvennie. De

ha még ez volna az utolsó! Hol van a kenyér? Mivel csillapítja majdan a szegény családapa gyermekei éhségét, mikor se kenyér, semmi nincsen! A múlt év is nagyon sovány volt úgy, hogy már tavasz felé a szegényebb rész, hitelből élt, számítva az aratásra. Most már a hitellel elfogyott, mert az eddigit sem képes kifizetni. Valóban a szegény és munkás nép reá szorult a segílyre, mert nem lesz képes egy évig megélni. Ajánljuk a szegény és munkás pázmándi népet az illetékes hatóságok figyelmébe és pártfogásába, mert ha rajta most nem segítenek, kenyér nélkül földönfutóvá lesz. Az uradalmon kívül csupán egy gazdának volt termése biztosítva a jég ellen.

Dinnyés. Tudósítók Dinnyésről a következő értesítést küldi:

Isten büntető keze nehezedett ránk e hó 28-án; súlyos, évekre kiható csapással látogatva meg határunkat. Gyönyörűség volt a határt látni, kalásztenger hullámzott, gazdag aratást ígérve gazdájának, munkásainak egyaránt. És ma semmi!... Remény, várakozás, füstbe veszett pára. Amit száz munkás kéz betakarított volna 5-6 hét alatt, nem egészen egy negyed óra elvette.

A mondott napon rekkenő forró délután volt, öt óra tájban oly csendesség ült az egész környéken, hogy szinte ijeszítő volt a figyelmes szemlélőnek. A szellő nem ingatta a lombzatot, a madarak nem csicseregtek, még a házi szárnyasok is elrejtőztek előre. Hat óra előtt öt perccel ért hozzánk nyugatról a fölélmesen tornyosuló felhő, mérésékelt széllel. Kővér cseppek kezdtek potyogni, majd pár pillanat után mogyoró nagyságu jégek jelentkeztek, míg aztán óram szerinti pont 6 óraker megindult teljes erejéből a borzasztó csapás. Diónyi nagyságu jégdarabok hullottak sűrűn, keverve három, sőt négyakkora, tűskés-buzogány alakú tömbökkel. Az egész borzalmas látvány 5 perccig tartott. De elég volt belőle. Gulya, ménes, corda vad futással kevergett össze-vissza; megrémülve menekült ember, állat, véresre verve a künnelevők. Csak 5 perccig tartott, de elég volt Isten óriási hatalmának megmutatására a nagyon parányi, de gógós emberrel szemben.

Ha talán maradt itt-ott a határon olyan rész, a hol még valamicskét a véletlen megkímélt némileg, elvette a második. Mert a most halavány vonásokkal változott borzalmas esemény megisméllődött a sötét estén 9 és 10 óra között, még ijeszítőbben, még fölélmesebben és hozzá hatványozott erővel. Ha az első hagyott talán valamit megsérte ugyan, de nem törve, letarolta e második jég, hogy mutatón se maradjon épen semmiből. És ráadásul éjjel előtt fél órával, hogy talán az előző két ítéletnek nyomait eltörölje, erős zápor zuhogott végig amazok nyomában a határon.

Közel 1500 hold gyönyörű kalászos vetemény, milyen e határon mostanában nem volt, s az összes kapás növények elpusztultak alig 15 perc idő alatt. Az összes kár 90-100 ezer frtra tehető. Biztosítva egy krajcár érték sem volt. Csak egy nap választotta el, hogy az Isten bőséges áldásának betakarítása megkezdődjék, és most — pusztulás, siralom mindenütt.

És mégis akad, pedig nem is nagyon ritkán, a kurtalátásu piciny emberek között olyan nagy kukac, a ki azt mondja: nincsen csoda, nincsen Isten!... Hát ez mi?!

Herman öngyilkossága.

Ismét egy ember dobta el magától az életet. Nem tudott becsületesen élni, s nem mert az igazságszolgáltatással szembeállni.

Herman Sándor dr. ügyvéd és a kereskedelmi iskola tanára lett ma délelőtt öngyilkos. Jó modoru, rokonszenves megjelenésű művelt ember volt. Titokban azonban olyan dolgokat követett el, hogy a törvény elé került volna. Ez elől menekült a halálba.

Az egész város izgatottan tárgyalja az öngyilkosságot, a melynek részleteiről a következőket írhatjuk:

Ma délelőtt 10 órakor Klökner Péter szolgálja valami megbízatásban fölment Herman lakására. A cselédek beküldték az irodába, s a hogy oda belépett, nagy rémületére megpillantotta az ügyvédet a dívánon ülve, kezében revolverrel, fejéből patakzott a vér.

Ugy látszott, csak néhány perczel azelőtt követte el az öngyilkosságot. A konyhában foglalatokodó cselédek hallottak ugyan valami neszt, de föl se vették, azt gondolva, hogy talán valami keményebb tárgy esett le odabent.

A szolgálta rémülten futott ki és elbeszélte a látottakat. Rögtön lesiettek az utcára s egy ott álló városszolgát a rendőrségre küldték, mire csakhamar megjelent a helyszínén *Rei* főkapitány, *Révy* és *Bierbauer* főorvosok és egy rendőrbiztos megfelelő segédlettel. Már akkorra olyan nagy néptömeg verődött össze a ház előtt, hogy a hatóság emberei alig tudtak utat törni maguknak.

Az ügyvéd dolgozószobája mellett levő irodában már akkor együtt volt a személyzet. Időközben értesültek a katasztrófáról és most megdöbbent arccal tárgyalták egymás közt.

A dolgozószoba pamlagán ült Hermann, teljesen felöltözve, hátracsuklott fejjel, nyitott ajakkal, már teljesen megmeredve. A lövést jobb halántékára irányozta s a halál ugy látszik rögtön bekövetkezett, mert még a revolvert sem tudta kezéből kiejteni. Erősen markába szorítva tartotta s Révy csak nagy nehezen tudta onnan kifejteni. Halántékából vállára folyt alá a vér s megüvegesedett szeme a szoba plafondjára volt meresztve.

Az orvosok kigombolták ruháját és konstataálták, hogy a halál mintegy negyedórával azelőtt következett be.

Iráasztalán egy lezárt levelet találtak, mely dr. *Hajós* Rezsűnek volt címezve, s melyben őt, mint legjobb barátját kéri, hogy az esetben, ha valami szerencsétlenség érné, rendezze és vezesse tovább a fontosabb ügyeit. Még egy másik levél is feküdt ott, melyben a déli vasutársaság igazgatóságától a kereskedelmi akadémiánál viselt tanári állására hivatkozva, Balaton-Szt.-Györgyig szóló ingyenes menettérít jegyet kéri.

Hermannak, mint ügyvédnek nem a legjobb híre volt Székesfejerváron. Nyíltan emlegették, hogy a csődök előkészítésénél sokszor közben járt, a szükséges okiratokat megszerezte és a hasonló dolgokban hozzáfordulókat tanácsal segítette. E miatt a törvénnyel is többször összeütközésbe jött. Így legutóbb a *Rózsa* Adolfné-féle gabonakereskedő cég csődjéből kifolyólag a székesfejervári törvényszék a kir. ügyész előterjesztésére csalásra való fölbujtás miatt vád alá helyezte. Tegnap kapta meg az erről szóló végzést és mint jogász ember rögtön tisztában volt a felől, hogy a büntetést el nem kerülheti. Azonkívül több hasonló kellemtelenségek is összetorlódtak fölötte, azért a nyilvános szégyent elkerülendő, a halálba menekült.

Feleségét és gyermekeit még tegnap fűrdőbe küldte s maga kísérte ki az állomásra. Azok még tehát nem is értesültek az őket ért rettenetes gyászról. Irodája személyzetét pedig ma reggel valami ürügygel szintén eltávolította s így az öngyilkosság pillanatában teljesen egyedül volt a lakásban.

Reé István főkapitány, miután az esetet jegyzőkönyvbe vették, lepecsételte az irodát s a kulcsokat átküldte az ügyvédi kamarához. Együttal ügygondnok kirendelését kérte, hogy a folyó ügyek körül fönnakadás ne történjék.

Előfizetési felhívás.

A »Fejérmegyei Napló« mai számával új előfizetést nyit, amennyiben ezentul a lap hetenkint háromszor, kedden, csütörtökön és szombaton este fog megjelenni.

Ehhez képest a lap előfizetési árát is mérsékelten felemeljük, a mennyiben a »Fejérmegyei Napló« előfizetési ára a mai naptól kezdve

Egész évre. . . . 6 frt — kr.

Fél évre 3 frt — kr.

Egy negyed évre 1 frt 50 kr.

A lap tulajdonjogában beállott változás, legfőképen a lap árának emelkedése elkerülhetetlenné teszi, hogy tájékozottak legyenek előfizetőink elhatározására vonatkozólag, miért is felkérjük mindazokat, kiknek előfizetésük július elsejével lejárt, hogy előfizetésüket e hó közepéig megújítani sziveskedjenek, mert ellenkező esetben a lap további küldését be fogjuk szüntetni.

Kérjük egyuttal azokat, a kik előfizetésükkel hátralékban vannak, hogy e hátralékot is e hó közepéig rendezni sziveskedjenek.

A kik egész évre fizettek elő, azokat pedig kérjük, hogy a második félév magasabb előfizetési díját kiegészíteni sziveskedjenek.

A kiadóhivatal.

UJDONSÁGOK.

— **József főherceg utazása.** *József* főherceg tegnap a kisjenői pályaudvaron tiszteletére megjelent uraktól szívélyesen elbucszva, kíséretével gyermekeikkel Kis-Tapolcsányba utazott. Az Alcsutáról, valamint Kis-Tapolcsányból érkezett táviratok, melyek a jég által teljesen elpusztított terméseről szóltak, nagyon lehangolták a főherceget. *Libits* jószágigazgató a szomorú hírek hallatára sirt fájdalomában. *József* főherceg a szemlélt jövő kedden folytatni fogja.

— **Szemle.** *Lobkovits* Rudolf herceg, tábornagy budapesti hadtestparancsnok csütörtökön a délutáni vonattal Székesfejervárra érkezett. Ugyanaznap délután megtekintette a lövőgyakorlatokat, tegnap délelőtt pedig a sóstói gyaorlóterén szemlélt tartott a cs. és kir. Jellasics-ezred és a Gagern br. nevét viselő uhánus ezred legénysége fölött s a tapasztaltak fölött teljes megelégedését fejezte ki. A tábornagy tegnap délután visszautazott Budapestre.

— **A kath. körök** Budapesten f. é. augusztus 23-án tartandó országos kongresszusán a székesfejervári tóvárosi fiók-kört *Chay* Antal, *Nagy* József, *Gyurkovics* Alajos és *Virág* György, — a felsővárosit pedig *Tamás* Vilmos esperes-plebános és *Szalay* József kaplán fogják képviselni.

— **Anyakönyvi kinevezések.** A belügyminiszter *Pentz* Ferenczet *baracska*i anyakönyvvezetővé, *Rády* Andort *sárosi*, *Arany* Bélát pedig *súr-st.-miklósi* helyettes anyakönyvvezetővé nevezte ki.

— **Concursus.** A megyés püspök által mai napra hirdetett concursuson megjelent 13 ifjú közül a papnövevények sorába felvételre *Pluhár* Máté, *Binder* Hubert, *Holl* János, *Fai*h Nándor a gymnasium V. osztályára; *Sebestén* József, *Kreisz* Mátyas a gymnas. VI. osztályára; *Kirnbauer* Gyula pedig a theologia első folyamára.

— **Uj postahivatal.** A múlt évi október 9-én megszüntetett *baracska*i kir. postahivatal *Kardos* Ferencz postamester vezetése alatt f. é. július 6-án ismét megkezdte működését.

— **A moóri kapuczinus atyák** rendházának vizsgálatára főt. P. Lukács Vítal provinciális jun. 23-án megérkezett és egy hetet Moórott töltött mint régi székhelyén a hol mindenki a legnagyobb tisztelettel viseltek iránta. A rendház és plebánia hivatal megvizsgálása alkalmával a legnagyobb rendet és pontoságot találta. Megelégedését fejezte ki a házfőnök előtt az ott tapasztalt rend fölött, valamint a többi buzgó patereknek is, kik a lelképászkodás és magyarusítás terén fontos missiót teljesítenek.

— **Temetés.** *Eisenbarth* Ferencznek temetése tegnap délután a legnagyobb részvét mellett folyt le. A rokonok és jó barátok szeretetök utolsó jele gyanánt koszorúkkal borították el a ravatalt. Koszorút küldtek: A legjobb férj és apának: a bánatos özvegy és gyermekei. Szeretett kedves fának: a bánatos apa. Szeretett vőneknek: Papa és Mama. A legjobb testvérnek: Pepi és Miklós. Szeretett testvér és nagybátyának: Károly és Mici — Irmsuka és Margitka. Felejthetetlen jó testvérnek: Gusztó — Irén. Felejthetetlen sógorunknak: Hermin és Józsi. Kedves jó sógorunknak: Nándor és Náci. Szeretett nagybátyának: Mariska és Pista. Felejthetetlen nagybátyának: Stefánia és Károly. Szeretett nagybátyának: Miklós és Emmy. Szeretett Feri bácsinak: Pali, Andor és Annus. Részvétünk jeléül: özv. *Schnetzler* Jánosné és családja. Kedves Feri sógoromnak: Tóni. Felejthetetlen hűséges jó barátomnak: Komáromy Károly. Öszinte részvéte jeléül: özv. *Felmayer* Istvánné. Mély részvéte jeléül: özv. *Felmayer* Károlyné. Tiszteletük és szeretetük jeléül: *Hübner* Jenő és neje. Kedves jó keresztapának: Baby. Részvétük jeléül: *Karl* József és neje, *Tóth* Ede és családja, *Reé* István és családja, *Körömi* János és családja, *Námesyek*, *Balassa* Sándor. Tisztelete jeléül: *Frosch* János és családja és még a család számos tisztelője.

— **Kirándulás.** Kedélyes kirándulást rendeztek Fülére június hó 25-én a székesfejervári polgári iskola IV. osztályu növendékei. Ugyanis *Bezőky* József plebános, ker. tanfelügyelő a vizsgálatok elmúltával meghívta magához a polgári leányiskola IV. osztályu növendékeit, mint volt tanítványait. Azok meg is jelentek *Göbel* János György igazgató és a tanári testület kíséretében Fülén és egyuttal *Aligánál* a délelőtti órákban megnézték a Balatont, az ebédet pedig *Bezőky* József volt kedves hitoktatójuk vendégszeretű asztalánál költötték el.

— **Köszönetnyilvánítás.** Hálás köszönetet mondok mindazoknak, kik boldog emlékü térjem váratlan elhalálózásával, sajtó fájdalomunkra irt nyújtó részvétüket, bármily alakban nyilvánítottak nekem. A gyászoló család nevében Sz.-Fehérvár, 1898. július 2. *Özv. Eisenbarth* Ferencz.

— **Meggyszédés közben.** *Rézman* Ferencz né *isztiméri* lakos a minap többet magával kiment a szőlőbe meggyet szedni. A létrát a fűhöz támasztotta és fölmászott, de mikor javában szedte volna kőtenyébe a meggyet, valahog megcsuszott a lába és a földre zuhant, oly szerencsétlenül, hogy kezét törte.

— **Egy rendőr esete.** Nem éppen a legjobb hírnévnek örvendő „testület“ az a mi rendőrségünk. Megesik néha, hogy maguk provokálnak holmi fölösleges patáliát, de azon sem ütközünk már meg, ha azt halljuk, hogy az igazság védelmében ők huzzák a rövidebbet. Keve-

sen is vannak jórészt híjjával az ugynevezett „tá-pintatnak.“ De ha az az eset valóban megtörtént, a minek ma hírét vettük, akkor elvárjuk a főkapitány erélyességétől és igazságérzetétől — amiben még nem volt okunk kételkedni, — hogy a rendőrség fölött való ellenőrzést szigorítani fogja s a bűnöst, ha valóban az, menten elbocsátja a város szolgálatából. Szentannak állítása szerint adjuk elő a következőket: Tegnap éjjel a 1/212 órai vonattal egy 14 évesnek látszó leány érkezett Budapestről a székesfehérvári állomásra, egyedül. A leány bement a váróterembe, azon szándékkal, hogy a reggeli vonattal tovább utazik és itt meglátta Szücs János városi rendőr, a kinek, mint szolgálatot teljesítő kirendelt közegnek állomását elhagyni s a váróterembe lépni egyenesen tiltva van. A rendőr állítólag becsalta a pályaudvaron levő bódéba s ott többet magával alávaló merényletet követett el ellene. Szücs a kihallgatásnál erősen tagadta és egészen másképp adta elő a dolgot, de a tanúk szemébe mondták a főt elmondottakat. Különben a vizsgálat még nem ért véget s mi érhető kíváncsisággal várjuk az eredményt.

— **Bélyegnyalás.** A Weiss Gábor féle bélyegnyalási bűnpör tárgyalása e hó 5-én (kedden) délelőtt lesz a helybeli kir. törvényszéknél. A szenczációs ügy fordulata iránt érdeklődő közönség ezuttal is bizonyosan egészen be fogja látolni a tárgyaló termet.

— **Ítéletek.** A budapesti kir. büntető törvényszék Vámos Anna székesfehérvári születésű budapesti lakost a Schultheisz Mór kárára elkövetett lopásért 3 havi fogházra ítélte. A budapesti kir. ítélőtábla Mikus Mária sárbogárdi születésű budapesti lakost orgazdaság miatt 8 havi börtönrre ítélte.

— **Vonattól megijedt lovak.** Mult hó 30-án délelőtt Cser Palkovics Imre csorda-utcai lakos feleségével és flával kocsin kiment a biacskai vasút mentén aszalylvölgyi buzaföldjére, hogy a jégverés által okozott kárt megtekintse. Midőn a föld végében levő lóherét kaszálni kezdte, hallotta, hogy a kaviesszállító vonat feléjük közeledik, tehát a lovakhoz sietett, hogy azok meg ne ijedjenek. A lovak azonban megbokrosodván a vonat dübörgésétől, elrántották a kantárt tartó embert és oly szerencsétlenül tiporták össze, hogy fején és mellén erősen megsebesült. Palkovicsné panaszt emelt a vonatvezető ellen, mert állítólag szándékosan ijesztette meg a különben nem félős lovakat.

Apró hirdetések.

E rovatban közölt egy-egy hirdetésnek, ha lakczim nincs kitéve 4 soros terjedelemben egyszeri közlésre 30 kr. Minden további sor 4 kr. — Ha az apró hirdetés 6-szor vagy ennél többször adatik fel, megjelölésenként 20 kr-ért vették föl.

Értesítéseket díjtalanul ad a kiadóhivatal bárkinek, vidéki levelekre, ha 5 kr-os válaszbélyeg mellékelteik válaszol.

Egy jeles oklevéllel bíró tanítónő, szerény feltételek mellett, kis leányok házi tanítására vállalkozik. — Czim a kiadóhivatalban.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

H. F. D—s. Ha ilyen szép tudósítással fog gyakran felkeresni, akkor olyan nevezett üzenet sohasem fog menni. Csak hogy úgy ne magyarázza ám ezt az üzenetünket, hogy ismét ilyen borzasztó csapásról óhajunk tudósítást. Ments Isten! Akkor inkább semmi ne jöjjön, mint még egy ilyen. Reméljük azonban az ön kiváló ügyessége megtalálja kisebb dolgokban is az érdekességet. Legyen béke!

A kis U-nak. A ki olyan szorgalmas és olyan ügyes, mint Ön, az nem lehet soha olyan kicsi, hogy az emberek észre ne vegyék s egyéniségét tisztelettel ne övezzék. A vakáció talán több időt fog engedni önnek, hogy tudósításait gyakran röjök fel hálás köszönettel. A mielőbbi viszontlátásra!

B. Sándor. P—d. Tudósítása megrendítően tárja fel előttünk azt a borzasztó veszedelmet, mely velünk együtt önöket is sújtotta, Csak kitartásra kell buzdítani a népet, a jó Isten nem fogja elhagyni azokat, a kik benne bíznak. — Régebben személyes íttléte alkalmával panaszolt ügyet figyelemben tartjuk. Üdvözlét!

Ak. Költeményét —közzététel és megbíralás végett— küldte be hozzánk. Mindkét kíváncságnak eleget teszünk, ámbár kevés időnk és terünk van ahhoz, hogy részletesen foglalkozzunk vele. Eppen azért a bíralat gyöngételebbrészt a közönségre bizzuk, csak az *önképzőkörrel* — mely ezt a „művet“ állítólag megdicsérte — mondunk annyit, hogy mint kiváló szépérzéssel bíró testület, megérdemelné, hogy a szíu-indiánok irodalmi egyesülete annak minden egyes tagját dísztagjává válassza. — Ime az ének:

Megismertem egy szép kis lányt,
Tetszett nekem nagyon;
Enyelges és kedv-akelés
Bem maradtak fa-y-m.
Komoly való lett a tréfa:
Megerszeretük egymást,
„Én a tied, te az enyém!“
Tettünk szent fogadást!

Franczia könyv oldalomon,
Üti a fél nyolozat;
Iskolába kéne men-em,
Nem tihetem aztát:
Virágáros kéri a pénzt
Mit tanácsra kaptam:
N-m maradt egyéb számomra
Hogy kívül maradtam.

Közeledik Péter és Pál,
„Hol a bizonyítvány!“
Kérdi apám komoly hangou,
Aztát bizonyítvány,
Mit már agyis régen tudtam
De nem szóltam róla:
„Kicsaptak az iskolából!“
Feldühödten szóla.

Megbocsáta édes apám;
Inasnak beadott:
Becsületes mesterembert
A gazdám faragott.
Hat napon által dolgozom,
Hetedik az enyém,
Isten usosse! oly szép nap ez
A Rozsáznak óien! . . .

Ha még rendelkezik ilyen „szépirodalmi“ szá-mártóvísszel, csak küldje be, szívesen közé teszszük itt a közönség nagyobb multságára.

Egy tisztességes fiu tanulóul felvétetik

Gaál Kálmán

fordrás üzetében.

NYILT-TÉR.*

Figyelmeztetés.

A Székesfehérvári I. polgári betegsegélyző pénztár elnöke Meizer András az egyleti tagoknak egy értesítést küldött szét, melyben arról értesíti a tagokat, miszerint folyó hó 1-től a betegkezelést dr. Pálffy István veszi át. Nehogy a tagok félrevezetése Meizer András urnak sikerüljön, szükségesnek látjuk kijelenteni, hogy ezen eljárása jogtalan erőszakoskodás, és aljas boszu.

Eddigi egyleti orvosunk, ki ezideig már 11 év óta küzd az egylet érdekéért — majd megtudja magát az ortvámadó ellen védeni.

Mi e helyen csak arra szoritkozunk, hogy tagjainkat figyelmeztessük, hogy lépne ne menjenek. Meizer András urral pedig megfogjuk értetni, hogy ez az egylet nem az övé, és majd módunkban lesz önkényes eljárását megtorolni. Pálffy doktor ur pedig egy cseppet se örüljön Meizer ur hízélgéseinek, mert azok nem őszinték.

Több igazgatósági és egyleti tag.

* E rovatban közzétételért felelősséget nem vállal a szerkesztőség.

Ma vasárnap, 1898. július hó 3-án
2 nagy előadás!

Éppen most jelent meg az igazi, vagyis valódi

MAJOMSZÍNHÁZ.

Tulajdonos-igazgatója: Spinetto József.

A színház 80 kitünő artiszta

u. m.: nagyszerűen betanított, dressirozott és jelesen kiképzett majmok, kutyák, kecskék és disznók felett rendelkezik.

2 nagyszerű előadás,

az első délután 4 óraker, a második 6 óraker.

Az előadás tartama alatt a legkitünőbb állatművészek fognak játszani.

Helyárak: I-ő hely 50 kr., II-ik hely 30 kr., III-ik hely 20 kr., állóhely 10 kr.

Holnap hétfőn

1 nagy előadás.

A színház 500 személyre van berendezve és fűdve van. — Az előadások rossz idő esetén is megtarthatók.

A m. kir. államvasutak gép- gyáranak vezérügynöksége

Budapest, Váci-körut 32. szám.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült gőzcsepélőgarnitúráit, ipari czélokra alkalmas „Compound“ lokomobiljait, teljesen vasból készült szalmakazalozó gépeit, gőz-kukoriczamorzsolót, Stibor-féle körfűrészeit.

„MILLENEUM“ KASZÁLÓ-ÉS ARATÓ-GÉPEIT, továbbá SACK-féle ekéit, vetőgépeit, boronáit és egyéb gazdasági gépeit.

Arjegyzzék ingyen és bérmentve.

Fejérmegyei képviselő: **IFJB. LÖVINGER MÓR** Székesfehérvár.

RODE IMRE

Uri és női divatüzlete Székesfejervárott,
Nádor-utca 17. szám.

A mélyen tisztelt vevő közönség b. figyelmét bátorkodom felhívni az alatt felsorolt árakra, melyek új üzletemben nagy választékban legjobb minőségben olcsó árakon szerezhetők nálam be, u. m.:

Férfi kalapok:

férfi kemény kalap fekete 2- 3- 3-50
férfi puha kalap színes 1-50 1-80 3-
férfi puha kalap fekete 1-60 1-80 3-
férfi puha kalap Loden 1-20 1-50 1-80
gyermek kalap minden színben 75 től 1-50

Férfi sifion ing:

sima elővel gallér nélkül 1-20 1-50 2-
szeg. elővel gallér nélkül 1-50 1-80 2-20
himzett " gallér nélkül 1-80 2- 2-40
batsizt " gallér nélkül — 2-20
selyem " gallér nélkül — 2-20 3-
férfi gallér fehér és színes 12 drb 2 frt.
férfi kézelő fehér és színes 12 pár 4 frt.
Cretongy. ing gallérral —90 1-20 —
sifion gallér nélkül 1- 1-20 —
férfi lábra való köpfer —80 1- 1-20
férfi lábra való atlas damask 1-30 1-60

Zsebkendők:

tél vászon színes széllal 1-20 1-50 1-80
cszerna vászon színes széllal 2-40 3- 3-60
fehér vászon és batsizt 3-50 4-50 5-50
gyermek Clott esernyő —90 1- 1-20
férfi Clott esernyő 1- 1-20 1-50
félselyem esernyő 1-80 2- 2-20

Reklam nyakkendők:

Legdivatosabb formákban 15, 20, 25 kr
Legdivatosabb form. selyem 30-tól 1-50

Bőrkeztyük, elismert legjobb gyártmány

férfi- és női- minden létező színekben párja **1-20** frt.

Nagy választék férfi, női és gyermek-harisnyákban, továbbá válfűzők, csipkék, szallagok, kötő és horguló pamutok, csipke függönyök és minden e szakmába vágó rövidáru cikkekben.

Hirdetések

felvétetnek kiadóhivatalunkban jutányos áron.

ULLMANN ÉS WEISZ

Székesfejervár, Nádor-utca 4., zirczi templommal szemben.

A t. vevőközönség becses figyelmébe ajánlja:

Mindennemű fürdőcikk: **FÜRDŐ-KÖPENY, — CZIPÓ, — KALAP** stb. dús választékban.

SZALLAG-, CSIPKE-, BÁRSONY- és ZSINOR-DISZEKET

Valódi francia **kézimunka és kötő anyagok**, felülmúlhatatlan

francia szabásu **mellfűzőit**. Szintartó angol **batsizt zsebkendő** tuc. 1 frt. (alkalmi vétel.)

Nagy választék

minden izlésnek megfelelő utolsó divatu angol napernyők és antucasban.

FÉRFI ING, GALLÉR és NYAKKENDŐK

a legdivatosabb és legjobb kivitelben nagy választék.

Szappan, illatszer, erszények, szivar és szivarok táskák szolid kivitelben.

ANGOL LINOLEUM és VIASZKOS VÁSZON GYÁRI RAKTÁR.

SZABOTT ÁRAK!

Kiváló tisztelettel **Ullmann és Weisz.**

!! Butorvásárlók figyelmébe !!

SIMON LAJOS

asztalos és kárpitos butorraktára,

SZÉKESFEJÉRVÁR, KOSSUTH-UTCZA 6-IK SZÁM,
(a posta átellenében.)

Ajánlja a n. é. helybeli és vidéki közönségnek saját készítményű butoraival berendezett üzletét, hol dús választékban kaphatók fényezett és matt **háló-, ebédli és szalon szoba butorok**, továbbá

diványok s ottományok

mindenféle alakban. Képek, fali és pipere tükrök, márvány és falappal. Ebédli és nádszékek, függönytartók, matraczok, lószőr és tengerifüvel tömve — a legolcsóbb árban kaphatók. — Továbbá elvállal mindennemű **asztalos és kárpitos munkák** javítását és átdolgozását, új butorok készítését a legújabb divat szerint. Ugysszinte ruganyos matraczok és rolleták készítését

a legjutányosabb áron gyorsan és pontosan teljesít.

STEININGER SÁNDOR divat-, vászon- és szőnyeg-üzletében

Székesfejervár, (Pollák czipésszel szemben)

a tavaszi idényre a legdivatosabb női szövetek, női és gyermek felöltők megérkeztek és azok meglepő olcsó árakért adatnak el.

Vászonneműekben szintén nagy választék.

1 vég vas vászon 30 rőfös kitünő minőség ezelőtt 7 frt 50 kr	most 4 frt — kr.
1 " kanavász 30 " " " " " 7 frt 50 kr	most 3 frt 80 kr.
1 " Rumburgi 50 " " " " " 25 frt — kr	most 8 frt 50 kr.

Kérem a tisztelt közönség szives pártfogását, az elismert szolid és jutányos kiszolgálásról már előre is biztosíthatom.

Tisztelettel

STEININGER SÁNDOR.